

Tradycje świąt Bożego Narodzenia - najważniejsze polskie zwyczaje

Tradycje świąt Bożego Narodzenia w Polsce kultywuje się od wielu lat. Ubieranie choinki, dawanie prezentów, 12 wigilijnych potraw, łamanie się opłatkiem, śpiewanie kolęd – to najbardziej znane zwyczaje świąteczne w naszym kraju.

fot. Adobe Stock

Tradycje i zwyczaje bożonarodzeniowe w Polsce są podobne w większości regionów naszego państwa. Chyba nikt nie wyobraża sobie świąt bez pięknie przystrojonej choinki z mnóstwem światełek, śpiewania kolęd, dzielenia się opłatkiem. Wyjątkowo atrakcyjne tradycje świąteczne dla dzieci to oczekiwanie, aż na niebie pojawi się pierwsza gwiazdka i otrzymywanie prezentów w wigilijny wieczór. Wielu Polaków nie wyobraża sobie też świąt bez Pasterki o północy. [Zwyczaje bożonarodzeniowe na świecie](#) często różnią się jednak od tych w naszym kraju.

Ubieranie choinki

W Europie [zwyczaj ubierania choinki](#) zapoczątkowali Niemcy. Przystrajanie drzewka jest symbolem świąt Bożego Narodzenia. W niektórych domach robi się to dopiero w Wigilię, w innych – już kilka tygodni wcześniej. Bożonarodzeniowe drzewko ubiera się w zależności od preferencji domowników – niekiedy jest ono kolorowe, z mnóstwem ozdób, a czasem przystrojone minimalistycznie w jednym kolorze. Można również wykonać [własnoręcznie ozdoby świąteczne](#), np. [łańcuchy](#), [aniotki z papieru](#) - to też jest swoistą tradycją świąteczną!

Łamanie się opłatkiem

Dzielenie się opłatkiem to przede wszystkim symbol pojednania i przebaczenia. Historia tej tradycji wywodzi się już od pierwszych Chrześcijan, którzy dzielili się chlebem. Podczas łamania się opłatkiem, bliscy składają sobie także [życzenia bożonarodzeniowe](#). Następnie zasiadają do kolacji wigilijnej.

Sianko pod obrusem

Wigilijny stół - przykrywamy go białym obrusem, pod który wkładamy sianko – symbol ubóstwa, w jakim na świat przyszedł Jezus. Według wierzeń, tym samym siankiem gospodarze zapewniają sobie dostatek i powodzenie na kolejny rok.

Dawanie prezentów

Nieodłącznym elementem jest także [obdarowywanie się prezentami](#). Na tę część wieczoru szczególnie czekają dzieci. Prezenty kładzie się pod choinką, a otworzyć można je dopiero po wieczerzy wigilijnej. Zależnie od zwyczajów panujących w domu i regionu zamieszkania, dzieciom mówi się, że prezenty przyniósł Mikołaj, Śnieżynka, Aniołek, Dzieciątko, Gwiazdka.

12 potraw

Polacy tradycyjnie serwują na świątecznym stole 12 potraw. Zwyczaj ten odnosi się do 12 apostołów, którzy spożywali z Jezusem ostatnią wieczerzę. Żeby w nadchodzącym roku mieć szczęście – należy spróbować wszystkich dań. Tradycyjne [potrawy wigilijne](#) to:

- [barszcz czerwony z uszkami](#)
- pierogi z kapustą i grzybami
- ryba po grecku
- karp smażony

- [kutia](#)
- [kapusta z grzybami](#)
- [zupa grzybowa](#)
- śledzie
- kompot z suszu
- [makowiec](#)
- groch z kapustą
- paszteciki z kapustą i grzybami

Na świątecznym stole często pojawia się także sałatka jarzynowa, karp w galarecie i inne potrawy, w zależności od rodzinnej i regionalnej tradycji.

Śpiewanie kolęd

Jedną z polskich tradycji jest także [śpiewanie kolęd](#). Najstynniejsze z nich to między innymi „[Przybieżeli do Betlejem pasterze](#)”, „[Cicha noc](#)”, „[Gdy śliczna Panna](#)”. Są to pieśni, które opisują narodzenie Jezusa. Wspólne kolędowanie z rodziną podczas świąt stwarza magiczną atmosferę, uwielbiają je także dzieci.

Dodatkowe nakrycie przy wigilijnym stole

Na stole ustawia się dodatkowe nakrycie – o jeden talerz więcej, niż jest wszystkich uczestników kolacji. Obecnie ma to symbolizować otwartość na zbłąkanego wędrowca, którego w ten sposób zaprasza się do stołu i wspólnego świętowania. Kiedyś dodatkowe nakrycie przy stole zostawiano się dla zmarłych.

Pierwsza gwiazdka na niebie

Wyjątkowym momentem Wigilii jest oczekiwanie przez dzieci na pierwszą gwiazdkę. Gdy pojawi się na niebie – można wtedy zasiąść do wigilijnej kolacji (a po niej rozpakować prezenty!). Wpatrywanie na niebie pierwszej gwiazdki jest symbolicznym nawiązaniem do Gwiazdy betlejemskiej, która zwiastowała narodziny Jezusa.

Zobacz także

[Kolorowanki świąteczne – 18 obrazków do druku](#)